

Sygn. akt XXV C 2485/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia del. Edyta Bryzgalska

Protokolant: protokolant sądowy Wernika Kutyla

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) s.r.o. z siedzibą w P.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., W. G., W. G.
i A. K.

o zapłatę

- zasądza solidarnie od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., W. G., W. G. i A. K. na rzecz (...) s.r.o. z siedzibą w P. kwotę 110.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie
 - od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. od dnia 12 listopada 2017 r. do dnia zapłaty,
 - od W. G., W. G.
i A. K. od dnia 19 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- odmawia nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności;
- zasądza od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., W. G., W. G. i A. K. na rzecz (...) s.r.o. z siedzibą w P. kwotę 10.917 zł (słownie: dziesięć tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400 zł (słownie: pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXV C 2485/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26 września 2018 r. (...) s.r.o. z siedzibą w P. wystąpił przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., W. G., W. G. i A. K.

z żądaniem zasądzenia od pozwanych solidarnie kwoty 110.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 12 listopada 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi niespłaconą pożyczkę udzieloną (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowił weksel własny in blanco wystawiony przez (...) sp. z

o.o., który został poręczony przez pozwanych W. G., W. G. i A. K.. Kwota pożyczki została wypłacona zgodnie z umową na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. Pozwani nie spłacili pożyczki w umówionym terminie w żadnej części.

Odpis pozwu został doręczony pozwanym W. G., W. G. i A. K. w dniu 18 grudnia 2018 r. (epo k.71).

W odpowiedzi na pozew pozwani W. G., W. G. i A. K. wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od każdego z pełnomocnictw procesowych. Pozwani zakwestionowali dochodzone pozwem roszczenie co do zasady i wysokości i zarzucili:

- niepodpisanie przez (...) sp. z o.o. umowy o załączonej do pozwu treści, czego potwierdzeniem ma być brak parafek na pierwszej stronie;
- nieporęczenie przez nich umowy;
- nieczytelność podpisów poręczycieli pod wekslem, a także brak danych osobowych i adresowych;
- niewskazanie w umowie pożyczki osób poręczycieli;
- niezgadnianie z powodem warunków umowy pożyczki.

(odpowiedź na pozew k.72).

O oddalenie powództwa w całości wniósł również (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., który zakwestionował dochodzone pozwem roszczenie co do zasady i wysokości i zarzucił:

- niepodpisanie przez (...) sp. z o.o. umowy o załączonej do pozwu treści, czego potwierdzeniem ma być brak parafek na pierwszej stronie;
- pozornosc umowy albowiem celem pożyczki było dokapitalizowanie spółki i treść umowy była uzgadniana z udziałowcami spółki, a nie ze spółką;
- brak wymagalności zobowiązania

(odpowiedź na pozew k.75-76).

Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2019 r. pełnomocnik pozwanych W. G., W. G. i A. K. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 października 2017 r. pomiędzy (...) s.r.o. z siedzibą w P.

a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. została zawarta umowa pożyczki nr (...) na podstawie, której (...) s.r.o. udzielił (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. pożyczki w kwocie 110.000 zł na okres jednego miesiąca, tj. do dnia 10 listopada 2017 r.

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron. Została ona podpisana przez S. S. – członka zarządu (...) s.r.o. uprawnionego do samodzielnej reprezentacji oraz W. G. – Prezesa zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umocowanego do samodzielnej reprezentacji.

Tytułem zabezpieczenia należności wynikających z w/w umowy (...) sp. z o.o. wręczył powodowi weksel własny in blanco, który został poręczony przez pozwanych W. G., W. G. i A. K..

Weksel własny został opatrzony, w miejscu wystawcy weksla, własnoręcznym podpisem W. G., pieczęcią „Prezes Zarządu W. G.” oraz pieczęcią firmową (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Poniżej pod napisanymi maszynowo słowami: „Poręczamy za powyższy weksel:” umieszczono pismem ręcznym podpisy: „W. G., K. A., G. W.” obejmujące czytelne imię i nazwisko. Do weksla dołączono kopie dowodów osobistych W. G. oraz A. K..

W § 5 ust. 3 umowy strony umowy postanowiły, że weksel in blanco może być wypełniony w każdym czasie na całość kwoty wynikającej z zadłużenia z niniejszej umowy pożyczki, opatrzony klauzulą bez protestu, a pożyczkodawca wezwie pożyczkobiorców i poręczycieli do wykupu weksla w terminie 7 dni od dnia odbioru pisma.

dowód: umowa k.11-12, kopia weksla k. 13, kserokopie dowodów osobistych k. 14, 15, uwierzytelnione tłumaczenie wypisu z rejestru handlowego k.41

W dniu 10 października 2017 r. (...) s.r.o. z siedzibą w P. przełał na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 90.000 zł, a w dniu 13 października 2017 r. kwotę 20.000 zł (dowód: potwierdzenie przelewu k.16, 17).

Wobec braku spłaty kwoty należności głównej wynikającej z umowy pożyczki (...) s.r.o. wypełnił weksel in blanco na sumę 110.000 zł i wezwał (...) sp. z o.o. do wykupu weksla w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania (dowód: wezwanie k.18-19, potwierdzenie nadania k.20, potwierdzenie odbioru k.21, potwierdzenie nadania k.22, potwierdzenie odbioru k.23).

(...) sp. z o.o. nie wykupiła weksla. Także pozostali pozwani nie wykupili weksla.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, których wartość dowodowa nie budziła w ocenie Sądu wątpliwości. Umowa pożyczki została sporządzona w przepisanej prawem formie i podpisana przez osoby do tego umocowane, co pozostawało poza sporem. Także weksel spełniał wszystkie wymogi określone ustawą – Prawo wekslowe. Pozwani nie udowodnili natomiast, aby (...) s.r.o. zawarł z (...) sp. z o.o. umowę o innej treści niż ta, którą złożono jako dowód w sprawie, a taki obowiązek spoczywał na nich stosownie do art. 6 k.c. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron. Pozwani nie przedstawili jako dowodu

w sprawie egzemplarza umowy, który otrzymał (...) sp. z o.o., a którego treść różniłaby się od tego znajdującego się w aktach. Brak parafek na pierwszej stronie umowy nie dyskwalifikuje zaś całej umowy.

Zeznania świadków P. D. i M. D. Sąd uznał za wiarygodne albowiem znajdowały one potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Świadkowie potwierdzili fakt zawarcia umowy pożyczki i zabezpieczenia jej wekslem, a także poręczenia zobowiązania wekslowego przez W. G., W. G. oraz A. K..

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron. Zgodnie bowiem z art. 299 k.p.c. Sąd może dopuścić dowód z przesłuchania stron, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W niniejszej sprawie wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wyjaśnione za pomocą dokumentów, a także zeznań świadków P. D. i M. D.. W tej sytuacji dowód ten Sąd uznał za zbędny.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda przeciwko pozwany Sąd uznał w przeważającej mierze za uzasadnione.

Powód wystąpił z roszczeniem wekslowym przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. jako wystawcy weksla oraz pozwany W. G., W. G. i A. K. jako poręczycielom wekslowym. Przedstawiony weksel miał charakter weksla własnego in blanco i zarazem weksla gwarancyjnego. Miał on bowiem zabezpieczać wierzytelność powoda z tytułu umowy pożyczki zawartej z (...) sp. z o.o. Z kolei wykonanie zobowiązania wekslowego pozwanego (...) sp. z o.o. miało zabezpieczać poręczenie wekslowe udzielone przez W. G., W. G. i A. K..

Dokument, który wskazał powód jako podstawę swojego żądania, spełnia wszystkie wymogi dla weksła własnego, wynikające z art. 101 w zw. z art. 102 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 160). Zgodnie z art. 101 ustawy – Prawo wekslowe weksel własny musi zawierać nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu, podpis wystawcy weksłu. Przy czym stosownie do art. 102 Prawa wekslowego weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem; a w braku osobnego oznaczenia, miejsce wystawienia weksłu uważa się za miejsce płatności, a także za miejsce zamieszkania wystawcy.

Mając na uwadze, że przedstawionemu w niniejszej sprawie wekslowi nie brakowało którejkolwiek z cech, w dalszych rozważaniach należy odnieść się do kwestii dotyczących poręczenia tego weksła i jego ważności.

W odniesieniu do przedmiotowej kwestii wskazać należy, że art. 31 ustawy – Prawo wekslowe reguluje zarówno formę i treść poręczenia wekslowego. Podaje jednoznacznie, gdzie powinien znajdować się podpis awalisty, aby stanowił poręczenie wekslowe, formę

i treść awalu, jak również określa sposób składania podpisu w charakterze poręczyciela wekslowego. Prawo wekslowe ściśle wskazuje na formę awalu (poręczenia), gdyż może być on dokonany wyłącznie przez złożenie podpisu na wekslu lub na przedłużku wraz

z jednoczesnym oświadczeniem „poręczam”, „aval”, „per aval”, „gwarantuję” lub równoznacznym. W ocenie Sądu pozwani W. G., W. G. i A. K. złożyli skuteczne podpisy na wekslu jako poręczyciele wekslowi. Pod napisanymi maszynowo słowami: „Poręczamy za powyższy weksel:” umieszczono pismem ręcznym podpisy: „W. G., K. A., G. W.” obejmujące czytelne imię i nazwisko każdego

z poręczycieli. Ponadto pozwani W. G. i A. K. dołączyli do weksła kopie swoich dowodów osobistych, co pozwala jednoznacznie potwierdzić ich tożsamość. Wbrew stanowisku pozwanych W. G., W. G. oraz A. K. Prawo wekslowe nie wymaga podania numeru PESEL ani danych adresowych obok nazwiska osób składających podpis na wekslu. Co więcej, Prawo wekslowe nie wymaga dla ważności weksła, aby podpis był czytelny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 marca 2019 r., VII AGa (...)). Wystarczy, aby podpis był złożony w formie zwykle używanej przez wystawcę czy poręczyciela wekslowego. Podpis musi natomiast być własnoręczny, albowiem własnoręczność gwarantuje pełnienie przez podpis funkcji identyfikacyjnej (tylko podpis, który zawiera w sobie osobiste cechy charakteru pisma podpisującego pozwala na stwierdzenie jego autentyczności). Pozwani nie przedstawili żadnych dowodów na okoliczność, że widniejące na wekslu podpisy nie zostały przez nich nakreślone.

W kontekście powyższego nie budzi wątpliwości Sądu istnienie poręczenia wekslowego W. G., W. G. i A. K..

W konsekwencji zarzuty pozwanych mogły dotyczyć niewłaściwego wypełnienia przez powoda weksła in blanco będącego w jego posiadaniu. Przy czym należało jednocześnie podkreślić, że zgodnie z powszechnie uznanymi poglądami przedstawicieli doktryny, a także zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego to na pozwanych ciążył obowiązek wykazania, że powód wypełnił posiadany weksel niezgodnie z deklaracją wekslową (tak też Czarnecki, Bagińska – Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. C.H. Beck, Warszawa 1998, str. 79, Nb 105, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24.02.1928 r., sygn. akt I C 2161/27, PPH 1929/456, wyrok SN z dnia 24.10.1962 r., opubl. OSNCP 1964, poz. 27, wyrok SN z dnia 21.10.2010 r., sygn. akt IV CSK 109/10, niepubl. LEX nr 898262). Pozwani temu obowiązkowi nie sprostali. Nie wykazali bowiem, aby weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym.

Zarzuty pozwanych W. G., W. G. i A. K. dotyczące treści umowy, nieporęczenia umowy pożyczki czy braku uzgodnienia przez nich treści umowy pożyczki pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zobowiązanie wekslowe jest bowiem zobowiązaniem abstrakcyjnym, a udzielone poręczenie wekslowe nie zabezpiecza wykonania umowy pożyczki, lecz wykonanie zobowiązania wekslowego (por. wyrok SN z 23.10.2015 r., V CSK 713/14). Z chwilą wystawienia weksła in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksła

lub akceptantem, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. W przypadku, gdy weksel in blanco jest poręczany, umowę zawiera także poręczyciel wekslowy. Art. 10 ustawy – Prawo wekslowe nie wymaga żadnej szczególnej formy takiego porozumienia wekslowego. Może być więc ono zarówno pisemne, jak i ustne, może zostać osiągnięte w sposób wyraźny lub dorozumiany (por. orzeczenia SN: z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97, OSN 1999, nr 1, poz. 13; z 23 października 2001 r., I CKN 19/01, LEX nr 52712; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 1999 r., I ACa 775/99, OSA 2001, z. 7–8, poz. 37). Pisemne porozumienie nie jest koniecznym warunkiem ważności uzupełnionego weksla. Bez wpływu na ważność udzielonego poręczenia wekslowego pozostaje również niewymienienie w treści umowy pożyczki osób poręczycieli wekslowych. Poręczenie wekslowe jest bowiem instytucją odrębną od poręczenia uregulowanego w Kodeksie cywilnym.

Jak już wyżej wskazano, w/w pozwani oraz (...) sp. z o.o. nie udowodnili też, aby (...) s.r.o. zawarł z (...) sp. z o.o. umowę o innej treści niż ta, którą złożono jako dowód w sprawie, co mogłoby mieć wpływ na wysokość zobowiązania ze stosunku podstawowego. Na istnienie zobowiązania wszystkich czterech pozwanych i jego wysokość nie ma również wpływu okoliczność na co pozwana spółka wydatkowała pożyczone pieniądze. Umowę pożyczki zawarł (...) sp. z o.o., a nie udziałowcy tej spółki, co jednoznacznie wynika z treści umowy i złożonego pod nią podpisu osoby umocowanej do działania w imieniu spółki. Także zobowiązanie wekslowe jako wystawca weksla zaciągnęła (...) sp. z o.o., a nie osoby będące jej udziałowcami.

Mając zatem na względzie, że zarzuty pozwanych nie znalazły uzasadnienia w zebranych materiale dowodowym, Sąd zasądził solidarnie od wszystkich pozwanych dochodzoną pozwem kwotę 110.000 zł. Pozwani W. G., W. G. i A. K. z uwagi na poręczenie weksla wystawionego przez (...) sp. z o.o. stali się bowiem dłużnikami solidarnymi zgodnie z art. 47 Prawa wekslowego. Zgodnie z art. 32 w zw. z art. 103 ustawy – Prawo wekslowe pozwani odpowiadają tak samo jak dłużnik wekslowy, za którego udzielili poręczenia.

Żądanie pozwu w odniesieniu do (...) sp. z o.o. znajduje podstawę prawną także w art. 720 k.c. Zgodnie z tym przepisem przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Powód przedkładając umowę pożyczki oraz potwierdzenie uruchomienia pożyczki wykazał istnienie pomiędzy powodem a (...) sp. z o.o. stosunku prawnego, kreującego po stronie (...) sp. z o.o. obowiązek zwrotu pożyczki. Ponieważ pozwana tego obowiązku nie wykonała, żądanie pozwu należało uwzględnić.

Sąd za niezasadne uznał jedynie żądanie od pozwanych W. G., W. G. i A. K. odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 12 listopada 2017 r. W/w pozwani odpowiadają bowiem wyłącznie jako poręczyciele wekslowi. Oznacza to, że wymagalność ich zobowiązania determinuje termin płatności weksla, a nie termin spłaty pożyczki. Z uwagi na to, że weksel własny kreujący ich zobowiązanie nie jest oznaczony terminem płatności, jest on płatny za okazaniem, o czym stanowi art. 102 Prawa wekslowego. Powód nie przedstawił żadnego dowodu kiedy okazał weksel do zapłaty w/w pozwany. Przedłożył jedynie wezwanie do wykupu weksla skierowane do (...) sp. z o.o. W tej sytuacji należało przyjąć, że weksel został przedstawiony W. G., W. G. i A. K. do zapłaty dopiero w dniu 18 grudnia 2018 r., tj. w dniu doręczenia im odpisu pozwu. Dlatego też odsetki od w/w zasądzono od dnia następnego, tj. od dnia 19 grudnia 2018 r., a w pozostałym zakresie żądanie odsetkowe oddalono. Podstawę rozstrzygnięcia o odsetkach stanowi art. 481 k.c.

Sąd oddalił wniosek o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Zgodnie z art. 333 § 2 k.p.c. Sąd może nadać wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza należność z weksłu, którego prawdziwość nie została zaprzeczona. Ponieważ pozwani kwestionowali istnienie zobowiązania wekslowego, a powód nie wykazał zaistnienia przesłanek z art. 333 § 3 k.p.c. wniosek należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd obciążył pozwanych całością kosztów procesu albowiem powód uległ tylko w niewielkim zakresie. Zasądzone od pozwanych na rzecz powoda koszty obejmują kwotę 5.500 zł uiszczoną tytułem opłaty od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł i opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalono w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800, z późn. zm.).